

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Královéhradecký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Gymnázium a Střední pedagogická škola, Nová Paka,
Kumburská 740**

Adresa: Kumburská 740, 509 01 Nová Paka

Identifikátor školy: 600 012 026

Termín konání orientační inspekce: 5. – 9. listopadu 2001

Čj.	091 1186/01-5005
Signatura	oi2zv501

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zřizovatelem Gymnázia a Střední pedagogické školy (SPgŠ) Nová Paka je od 1. října 2001 Královéhradecký kraj. Škola hospodář jako příspěvková organizace. Jedná se o střední školu s dlouholetou tradicí, v níž se vyučují studijní obory 79-41-K Gymnázium (čtyřleté a osmileté studium se všeobecným zaměřením) a 75-31-M Předškolní a mimoškolní pedagogika. Součástí školy je domov mládeže a školní jídelna.

Absolventi Gymnázia získávají úplné střední vzdělání, absolventi Střední pedagogické školy úplné střední odborné vzdělání. V době inspekce studovalo ve škole celkem 451 žáků, z toho v Gymnáziu 327 žáků ve čtyřech třídách čtyřletého studia a v sedmi třídách osmiletého studia, ve Střední pedagogické škole 124 žáků ve čtyřech třídách.

Orientační inspekce byla zaměřena na posouzení úrovně výuky ve sledovaných předmětech a její hodnocení v širších souvislostech, dále na hodnocení podmínek pro výuku a efektivnost vynakládání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu v níže uvedených oblastech.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk a literatura, literární a jazykové praktikum, osobnostní a dramatická výchova

Průběh a výsledky vzdělávání jsou hodnoceny na základě přímé hospitační činnosti a také z rozhovorů s vedením školy, žáky a předsedou předmětové komise. V průběhu inspekce byly navštíveny různé ročníky čtyřletého, osmiletého gymnázia i střední pedagogické školy.

Týdenní hodinová dotace odpovídá generalizovanému učebnímu plánu pro čtyřletá i osmiletá gymnázia. Ve čtyřletém studiu střední pedagogické školy jsou ještě povinnými předměty literární a jazykové praktikum a osobnostní a dramatická výchova, které svým obsahovým pojetím jsou blízké českému jazyku a literatuře. Týdenní hodinová dotace těchto předmětů odpovídá rovněž schválenému učebnímu plánu.

Při porovnání zápisů v třídních knihách bylo zjištěno, že vyučování probíhá v souladu s učebními osnovami. Jsou dodržovány orientačně proporce mezi jazykovým vzděláváním, komunikační výchovou a literárním vzděláváním. Předložené tematické plány vyučujících transponují učivo učebních osnov do celků s danou časovou posloupností. Většina tematických plánů je použitelná pro přípravu na výuku, je respektována časová posloupnost a návaznost při probírání učiva. Některé předložené tematické plány jsou však příliš formální, vyučující se jimi důsledně neřídí, není zřetelná posloupnost učiva. Tato zjištění se týkají mimo jiné předmětu literární a jazykové praktikum.

Všichni vyučující českého jazyka a literatury jsou odborně a pedagogicky způsobilí. Tato skutečnost pozitivně ovlivňuje výuku samu i další mimoškolní činnost žáků, jako je úspěšná účast na recitačních, literárních soutěžích, olympiádách českého jazyka, které jsou v kontextu s výukou českého jazyka a literatury a na které jsou žáci vyučujícími systematicky připravováni.

Materiální zabezpečení výuky je na potřebné úrovni. Žáci mají k dispozici sadu platných Pravidel českého pravopisu, odborné příručky, beletrie i odbornou literaturu v bohatě vybavené školní knihovně. Moderními učebními pomůckami (CD ROMY, videokazety, zpětné projektoři) není však výuka dostatečně zabezpečena. Všichni žáci školy používají při

výuce doporučené učebnice, žáci nižších tříd gymnázia mají učebnice s doložkou MŠMT. V literární části výuky používali žáci dva typy učebnic, což jim ztěžovalo práci a omezovalo rychlou orientaci v textech.

Předmět český jazyk a literatura se vyskytuje na rozvrhu hodin převážně v dopolední části výuky, výjimku tvoří dvě vyučovací jednotky, které jsou v rozvrhu hodin umístěné do odpolední výuky jako osmé hodiny v pořadí, a to ve druhém a pátém ročníku víceletého gymnázia.

Vyučování probíhá převážně v kmenových, dostatečně prostorných učebnách. Výuka předmětu jazykový a literární seminář se uskutečňuje v menších učebnách, zařízených pro výuku hudební výuky. Ve všech učebnách mají žáci dostatek pracovního místa. Subjektivně zjištěné podmínky světelné i tepelné jsou vyhovující, učebny však nejsou dostatečně větrány. Některé třídy nepůsobí esteticky příznivě.

Velmi dobrou úroveň měla jazyková výuka v nižších ročnících gymnázia. Frontální metodou byly procvičovány syntaktické vztahy na úrovni souvětí i vztahy mezi jednotlivými větnými členy. Velká část zadávaných úkolů byla prezentována formou soutěží, které žáky motivovaly ke kvalitnímu a rychlému výkonu. Žáci měli k dispozici názorné pomůcky, které jim pomáhaly orientovat se v logické struktuře vztahů. Nové učivo bylo prezentováno srozumitelně, odborně, v souladu se zásadou přiměřenosti. Individuální zkoušení žáků bylo adekvátně ohodnoceno a slovně odůvodněno, žáci byli vedeni k evaluaci i sebeevaluaci. Menší časový prostor zbyl na upevňování nových poznatků.

Rovněž i literární část výuky byla velmi zdařilá. Žáci vystupující se samostatnými doma připravenými úkoly a referáty, mluvními cvičeními mají již z velké části osvojeny vybrané metody a prostředky pro rozvoj komunikačních schopností. Při výuce jsou vedeni tak, aby si prohlubovali již získané vědomosti, aby tyto byly posunuty na vyšší kvalitativní úroveň. Při kontrole samostatných prací žáků zadaných při výuce bylo zjištěno, že tito jsou spíše pasivní při vyjadřování vlastního názoru, či vyhledávání podstatných literárně teoretických znaků. Vyučující často přebírají iniciativu při definici hlavních myšlenek literárního textu.

Hlavní výukové cíle jazykového i literárního semináře, a to nácvik výrazného čtení, nácvik zajímavého i působivého vyprávění i seznámení se s teorií fyziologie řeči i poslechu, byly plněny. Při výuce však chybí systematická návaznost tematických celků a klasifikace žáků.

Mezi přednosti výuky patří praktická cvičení jazykového a literárního semináře, efektivní využívání času ostatních žáků při individuálním zkoušení, evaluace žáků vyučujícími, motivační klasifikace i soutěže v nižších ročnících gymnázia, oprava nespisovného projevu žáků, sledování rozvoje čtenářských dovedností žáků.

Mezi nedostatky výuky patří z hlediska didaktiky předmětu výstavba vyučovacích jednotek, nevyužívání didaktické techniky, pozdní příchody žáků do výuky bez závažných příčin, nejednotná řada učebnic v literární části výuky.

Úroveň výuky českého jazyka a literatury je hodnocena velmi dobře.

Cizí jazyky

Hodnocení úrovně vzdělávání bylo provedeno na základě hospitací v jazyce anglickém, německém a ruském. Ve čtyřletém studiu si mohou žáci volit jako povinný první cizí jazyk angličtinu i němčinu. Ve víceletém gymnáziu mají žáci prvním rokem povinný jazyk anglický, ke kterému se přidává druhým rokem jazyk německý. Mezi volitelné předměty žáků patří konverzace v anglickém jazyce, konverzace v německém jazyce a ruský jazyk. Časová dotace cizojazyčné výuky ve všech třech typech studia je v souladu s příslušnými učebními plány pro čtyřletá, víceletá gymnázia i pro střední pedagogickou školu.

Pro systematickou přípravu některých vyučujících na výuku slouží tematické plány, které

respektují učební osnovy a současně přihlížejí k typům jazykových učebnic. Některé tematické plány jsou vypracovány schematicky, časová posloupnost probíraných celků není vyznačena. Výukové cíle předmětu (komunikativní, výchovně vzdělávací) jsou plněny.

Z hlediska personálního obsazení výuky je tato zajištěna odborně i pedagogicky způsobilými vyučujícími, kromě dvou pedagogů anglického jazyka, z nichž jeden vyučuje ve třídách 1.G, 2.G anglický jazyk a v sextě anglickou konverzaci a druhý vyučuje anglický jazyk ve třídách 1.A a 4.A. Oba dva pedagogové nemají odbornou a pedagogickou způsobilost pro vyšší stupeň gymnázia. Přesto byla jejich výuka odborně správná, byly dodržovány základní pedagogické zásady.

Materiální základna výuky je tvořena především vhodnými jednotnými řadami učebnic, které jsou v nižších třídách opatřeny doložkou MŠMT. V předmětu konverzace v cizím jazyce učebnice nejsou. Vybavení školy modernější didaktickou technikou je na standardní úrovni. Chybějí jazykové programy výpočetní techniky. Videotechnika je málo používána, videokazety pro výuku anglického jazyka jsou v osobním vlastnictví vyučujících. K dispozici jsou slovníky, časopisy, odborné příručky, ojedinele beletrie. Každý vyučující má radiomagnetofon, který je při výuce dostatečně využíván. Celkově je vybaven pomůckami lépe kabinet německého jazyka než kabinet jazyka anglického.

Podmínky výuky z hlediska psychohygieny jsou dobré, neboť žáci mají při výuce dostatek pracovního místa nejen ve velkých kmenových učebnách, ale i v menších jazykových učebnách. Všechny třídy jsou pro jazykovou výuku děleny. Některé učebny nepůsobí příznivým estetickým dojmem. Nedostatkem cizojazyčné výuky je umístění některých hodin do odpolední části rozvrhu hodin. Ve všech případech se jedná o klasifikované předměty, náročné na myšlenkové operace.

Organizování výuky probíhalo v nižších třídách gymnázia částečně v příslušném cizím jazyce, částečně v češtině. Zcela v češtině byla organizována počáteční výuka jazyka ruského.

Z vyučovacích metod převládala metoda gramaticko-překladová, v konverzačních hodinách metoda komunikativní. Metody práce byly střídány v závislosti na formách procvičování všech čtyř základních jazykových dovedností, zejména receptivních. Při výuce jazyka německého byla aplikována audiovizuální metoda se zadáním úkolů pro domácí přípravu.

Procvičování, opakování učiva probíhalo ústní i písemnou formou, individuálně i frontálně. Frontálním způsobem byly kontrolovány zejména domácí úkoly, individuálně byla prověřována znalost slovní zásoby, popřípadě konverzačních okruhů. Gramatické struktury byly nacvičovány především písemnou formou na jednotlivých cvičeních.

Poslech v hodinách sloužil pro nácvik správné výslovnosti jednotlivých slov, nebo celkové větné intonace, rovněž posloužil k náročným transformačním cvičením, či pouze k interpretaci, porozumění. V nižších třídách gymnázia byl zařazován jako relaxační složka výuky aktivní zpěv. Při vyučování německého jazyka byl poslech podpořen vizuálně audiovizuální technikou. Nižší efektivita této vyučovací jednotky byla způsobena tím, že zpětnovazební prověření porozumění slyšenému bylo zadáno jako domácí úkol. Ve většině vyučovacích jednotek byl čas účelně využíván.

Mluvní projev žáků se realizoval při tvorbě dialogů, procvičování frazeologie společenského styku probíhalo na základě tvorby otázek a odpovědí. O samostatný ústní projev se pokoušeli žáci v hodinách konverzace, vyšší produktivita této činnosti byla zaznamenána ve vyšších ročnících při výuce anglického jazyka.

Při výuce jsou žáci trvale motivováni možnostmi účasti na recipročních jazykových výměnných zájezdech, které škola organizuje s Holandskem a Německem.

Přednostmi výuky bylo především projektové vyučování žáků v nižších ročnících, individuální přístup vyučujících k jednotlivým žákům, slovní ohodnocení výkonů žáků,

názornost výuky pomocí kartiček, videa, důsledné vysvětlení učiva, předtextová příprava článků, zápis neznámé slovní zásoby na tabuli, motivační pochvaly a střídání metod práce.

Mezi nedostatky výuky patřilo zejména čtení konverzačních okruhů, chybějící opravy písemných domácích úkolů, chybějící shrnutí učiva v závěru výuky, nevyužití přímé vyučovací metody, chybějící doporučená témata učebních osnov, nerespektování doporučení učebních osnov k písemným pracím.

Prostřednictvím komunikativní metody byl v žácích rozvíjen smysl pro kooperaci a vzájemnou toleranci.

Z výše uvedených důvodů je výuka cizích jazyků hodnocena velmi dobře.

Matematika

Inspekce sledovala výuku čtyř z pěti vyučujících matematiky ve třídách osmiletého, čtyřletého gymnázia i střední odborné školy. Pedagog, jehož výuka matematiky nebyla v době inspekce realizována, učí ve dvou z patnácti tříd. Do hodnocení celkové úrovně výuky matematiky byl zahrnut i volitelný předmět matematický seminář sledovaný v jedné hodině ve třídě 4.G.

Týdenní hodinové dotace předmětu stanovené v učebním plánu školy jsou v souladu s obecně platnými učebními plány jednotlivých studijních oborů schválenými MŠMT. Při plánování výuky chybí pevné rozdělení tematických celků do jednotlivých ročníků, které by vyučující respektovali při tvorbě tematických plánů. Stejně tematické celky učebních osnov pro osmiletá gymnázia se vyskytují v tematických plánech pro různé ročníky ve stejném rozsahu bez vyznačené nadstavby učiva (např. trojúhelník - 1. a 2. ročník, výrazy - 2. a 3. ročník, kružnice, kruh, válec - 2. a 3. ročník, geometrické konstrukce - 3. a 4. ročník ap.). Totéž platí pro střední odbornou školu (kombinatorika a statistika 3. a 4. ročník) i pro čtyřleté gymnázium (planimetrie - 1., 2. a 3. ročník). Výuka neprobíhá ani v jedné z týdenních hodin v třídě dělené na skupiny, čímž je omezena možnost individuální práce se žáky, možnost vnitřní diferenciaci třídy i důkladnějšího procvičení a upevnění učiva. Na výuku povinného předmětu navazuje volitelný předmět matematický seminář, kde se ve dvou týdenních hodinách žáci seznamují s rozšiřujícími tematickými celky učebních osnov - základy diferenciálního a integrálního počtu, ale současně se připravují i na maturitní zkoušku a na přijímací pohovory na vysoké školy. Z hlediska obsahové a časové struktury jsou tematické plány vyhovující. Pohovory s vyučujícími bylo zjištěno, že duplicitní zařazení tematických celků do různých ročníků souvisí s výukou v jednotlivých třídách, kde učivo nebylo již dříve rozděleno jednotně, či nebylo probráno v daném školním roce a je tak přesouváno do vyšších ročníků. Tato skutečnost zvyšuje pravděpodobnost, že některé tematické celky nebudou probrány vůbec, či budou probírány dvakrát bez plánované nadstavby. Kontrolou plnění učebních osnov inspekce zjistila některé další nedostatky. Ve třídě 3.A (střední odborná škola) nebyly ve školním roce 2000/2001 realizovány čtyři čtvrtletní písemné práce, jak stanovují učební osnovy, nýbrž pouze tři. Ve školním roce 2000/2001 nebyl ve 4. ročníku osmiletého gymnázia ani v letech předcházejících probrán tematický celek učebních osnov základy statistiky a finanční matematiky a část tematického celku jehlan, kužel, koule, a to koule. Ve školním roce 2000/2001 nebyla probrána ve 4.G (čtvrtý ročník čtyřletého gymnázia) část tematického celku kombinatorika, pravděpodobnost, statistika, a to statistika. Tyto nedostatky jsou částečně způsobeny i nedůslednou prací předmětové komise v oblasti plánování a kontroly (zápisy ze schůzek nebyly předloženy).

Všech pět učitelů matematiky ve školním roce 2001/2002 splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Jedna vyučující je začínající pedagog, nedostatky zjištěné při hospitacích v jejích hodinách vyplývaly především z minimální pedagogické praxe (nekázeň a z toho vyplývající nepozornost žáků, chybějící diferenciaci žáků ve třídě a neefektivní

výuka pro některé z nich, absence motivačních impulsů ap.). Závažným nedostatkem je fakt, že tato vyučující není dostatečně didakticky vedena, což vyplývá i z absence vzájemných hospitací mezi ní a zkušenými pedagogy, popř. vedením školy.

Materiální zázemí výuky je na standardní úrovni (rýsovací potřeby, modely těles, tematické fólie pro zpětný projektor). Učitelé mají ve škole k dispozici odbornou literaturu, odborný časopis (Matematika, fyzika, informatika), žáci plní ve třídách osmiletého gymnázia povinnou školní docházku i vhodné učebnice. Ve většině hodin se však s učebnicemi nepracovalo, pouze domácí úkoly byly zadávány s odkazem na ně. Jedenkrát měli žáci k dispozici pracovní materiál systemizující souhrnné opakování celku, při realizaci písemných prací dostávají předtištěná zadání příkladů.

Oblast psychohygieny školního vyučování pozitivně ovlivňují přátelské vztahy mezi pedagogy a žáky, které umožňují otevřenou diskusi nad problémem. Ojedinele byli v lavicích nesprávně rozsazeni žáci píšící levou a pravou rukou, pouze někteří učitelé napomínali žáky při nesprávném sezení v lavicích. Umístění hodin matematiky do rozvrhu na šesté vyučovací hodiny je výjimečné, v 1. ročníku osmiletého gymnázia jsou (posuzováno z hlediska věku žáků a náročnosti předmětu) nevhodně zařazené dvě hodiny týdně až na pátou vyučovací hodinu. Tempo výuky i obtížnost příkladů odpovídaly věku žáků a studijnímu oboru.

Cíl hodiny i její náplň byly zmiňovány v úvodní části vyučovacích jednotek pouze stručně. Během všech fází hodin vedených frontálním způsobem se učitelé snažili různou měrou a s různým úspěchem aktivně zapojovat žáky do výuky. Většinou se jednalo o kladení problémových dotazů, několikrát byla pro aktivizaci žáků využita i práce s chybou či hlasování a následná diskuse o správném výsledku. V rámci procvičování a upevňování učiva však žáci často opisovali výpočty z tabule, čímž byl omezován prostor pro jejich samostatnou práci. V některých hodinách vedla drobná nekázeň žáků k jejich celkově nižší koncentraci, ojedinele nebyly efektivně do výuky zapojeni rychlejší žáci. Při výpočtech či odvozování nových matematických vztahů na základě stávajících znalostí žáků byl procvičován logický úsudek a zdůrazňováno propojení numerických a grafických metod vedoucích ke stejným závěrům. Ne vždy byl kladen patřičný důraz na nácvik přesnosti (absence rýsovacích pomůcek, zkreslující náčrt na tabuli ap.), ojedinele se vyskytly na tabuli drobné nepřesnosti numerického charakteru. Učitelé seznamovali žáky s alternativními zápisy a postupy, několikrát je analyzovali i z hlediska jejich obtížnosti. Aplikované mezipředmětové vztahy směřovaly k fyzice a dějepisu. Hodiny často končily se zvoněním bez jakéhokoliv shrnujícího závěru.

Hodnocení a následná klasifikace žáků za klasifikační období jsou podloženy dostatečným počtem známek, ne vždy jsou i z ústního prověřování učiva. Písemné práce jsou opravovány a s žáky podrobně analyzovány v co nejkratších termínech po realizaci (orientační kontrola třídních knih a čtvrtletních písemných prací za školní rok 2000/2001). Ústní zkoušení uskutečněné ve sledovaných hodinách bylo vždy stručně zhodnoceno a zdůvodněno. Namátková kontrola žákovských sešitů prokázala, že někteří žáci si je nevedou tak, aby je mohli při absenci učebnic používat jako studijní materiál. Ve většině hodin nebyly v dostatečné míře využívány motivační stimuly, které by hodiny oživily a zaktivizovaly pozornost žáků. Ojedinele došlo ke zpestření hodiny uváděním zajímavostí z historie matematiky, zdůrazněním využitelnosti probíraného učiva či zařazením mezipředmětových vztahů. V matematickém semináři je motivací pro žáky snaha uspět u maturitní zkoušky a u přijímacího řízení na vysoké školy, což je v souladu s jeho obsahovou náplní i odborným vedením.

V oblasti vzájemné komunikace mezi pedagogy a žáky inspekce zaznamenala rezervy ve smyslu důslednějšího rozvoje souvislého a samostatného slovního projevu žáků (jednoslovné odpovědi, obtíže žáků při přesném matematickém vyjadřování ap.). Žáci dostávali v průběhu

hodin dostatečný časový prostor pro vyjadřování vlastních postřehů, návrhů řešení i pro dotazy směřující k nejasnostem při řešení příkladů z domácích úkolů i ve škole.

Úroveň výuky matematiky je hodnocena jako průměrná.

Fyzika a chemie

Výuka probíhá podle platných učebních dokumentů. Provedené změny učebního plánu se týkají navýšení hodinové dotace fyziky a chemie o 0,5 hodiny týdně ve druhém ročníku čtyřletého gymnázia, posílení výuky obou předmětů o jednu hodinu týdně v 5. ročníku a pro fyziku ještě v 7. ročníku osmiletého gymnázia. Kromě toho výuka fyziky i chemie je zařazena do učebního plánu čtyřletého gymnázia ještě ve 4. ročníku s týdenní dotací dvě hodiny pro každý předmět. Do skupiny volitelných předmětů jsou zařazeny a realizovány seminář z fyziky pro žáky 7. ročníku osmiletého gymnázia a seminář z chemie pro žáky 4. ročníku čtyřletého gymnázia. Oba semináře mohou navštěvovat zároveň žáci nižších ročníků v rámci nepovinného předmětu. Výše uvedené povolené úpravy učebního plánu včetně nabízených seminářů vytvářejí pro výuku sledovaných předmětů velmi kvalitní podmínky.

Tematické plány vyučujících fyziky a chemie jsou obsahově v souladu s platnými osnovami obou předmětů. Pro jednotlivé semináře nejsou vypracovány samostatné osnovy, ale vyučující vycházejí z tematických plánů, které vedle opakování a procvičování základního učiva zahrnují vybrané celky rozšiřujícího a doplňujícího učiva. Členění hlavních témat a časové rozdělení učiva v tematických plánech všech vyučujících je přehledné a funkční. Plánovaný počet laboratorních prací je však často nižší než počet uvedený osnovami, někdy nejsou uvedena konkrétní témata těchto prací. Kontrolou třídních knih za školní rok 2000/2001 bylo zjištěno nesplnění předepsaného počtu laboratorních prací z fyziky v 5. a 7. ročníku, z chemie ve 4. a 7. ročníku osmiletého gymnázia a v 1. a 4. ročníku čtyřletého gymnázia. Kromě toho nebyly probrány v chemii tematické celky č. 11 a 13 platných učebních osnov pro 1. až 4. ročník čtyřletého gymnázia, a také pro 5. až 8. ročník osmiletého gymnázia.

Po personální stránce je výuka obou předmětů vedena učiteli s požadovanou odbornou i pedagogickou způsobilostí.

Pro vyučování sledovaných předmětů jsou vytvořeny vhodné prostorové i materiální podmínky. K teoretické výuce slouží odborné učebny vybavené didaktickou technikou, pro laboratorní práce jsou k dispozici laboratoře. Sbírky obsahují základní učební pomůcky, jsou zásobeny dostatečným množstvím laboratorního materiálu. Některé přístroje jsou staršího data, jejich funkce jsou jen málo vyhovující nebo jsou jako pomůcky zcela nefunkční. Používané učebnice jsou vhodné, ne vždy je však žáci měli při výuce k dispozici tak, aby s nimi mohlo být efektivně pracováno.

Navštívené vyučovací hodiny měly klasickou stavbu. Úvodní část byla zpravidla zaměřena na ústní individuální zkoušení nebo krátké frontální opakování za účelem navázání na nové učivo. Výklad nové látky se u všech vyučujících vyznačoval přiměřeným tempem, byl jasný a srozumitelný. Průběžně vedený dialog učitel - žák umožňoval trvalou aktivitu žáků a zároveň ověřování pochopení učiva. Slovní projev žáků byl většinou velmi jednoduchý, jednoslovný. Výuka byla věcná a odborně správná, z hlediska obsahu a náročnosti byla přiměřená věku a schopnostem, respektovala požadavky a studijní zaměření žáků. Výklad byl doplňován názornými pomůckami, experimentálními ukázkami nebo vhodně volenými příklady z praxe. Tyto faktory měly zjevný motivační účinek, projevující se zvýšenou aktivitou žáků. Využití vyučovacího času bylo účelné, členění hodiny odpovídalo jejímu charakteru a obtížnosti probíraného učiva.

Hodnocení jednotlivých žáků v průběhu výuky bylo jen ojedinělé, často navazovalo na úvodní individuální zkoušení. Bylo objektivní, odpovídalo předvedeným výkonům a znalostem žáků.

Pracovní prostředí ve třídách a atmosféra při vyučování byly vždy velmi příznivé, vyznačovaly se oboustrannou tolerancí a vzájemnou spoluprací mezi učiteli a žáky.

Častým dílčím nedostatkem průběhu vyučování byla absence závěrečného shrnutí a zhodnocení hodiny. Celkově malý důraz ze strany vyučujících byl kladen na rozvoj komunikativních schopností žáků ve smyslu samostatného věcného slovního projevu.

Celková úroveň výuky fyziky a chemie je hodnocena stupněm velmi dobrý.

Informatika a výpočetní technika

Předmět je v gymnáziu vyučován osmiletém studiu celkově se čtyřhodinovou dotací (minimální hodinová dotace předepsaná učebním plánem je posílena o jednu vyučovací hodinu) a ve čtyřleté studiu je do plánu školy zařazen v minimální dvouhodinové dotaci. Jako volitelný předmět se v gymnáziu nevyučuje. Výuka probíhá v souladu s platnými učebními dokumenty. Ve škole však není k dispozici software, který by umožnil vyučovat tematické celky prezentační technologie a databázové systémy, které učební osnovy předpokládají (modifikaci tematických celků v závislosti na vybavení školy však učební osnovy umožňují). Učitelé mají pro výuku zpracovány velmi stručné tematické plány, které učivo stanovené učebními osnovami více nerozvádějí. Vzhledem k tomuto faktu a velmi obecným zápisům probrané látky v třídních knihách nelze jednoznačně zjistit, do jaké hloubky bylo učivo probráno a zda nedochází k duplicitám ve výuce. Ve sledovaných hodinách se vyučující částečně snažili přizpůsobit výukové cíle úrovni žáků ve skupinách.

Všichni tři učitelé informatiky a výpočetní techniky mají pro výuku odbornou i pedagogickou způsobilost. Vyučování probíhalo v jediné odborné učebně výpočetní techniky. V té jsou k dispozici vhodné osobní počítače, které jsou propojeny do sítě a připojeny na Internet. Vzhledem k tomu, že ve všech hodinách jsou žáci děleni na skupiny, má každý z nich při výuce k dispozici vlastní počítač. Učebna je vybavena zastaralým klasickým školním nábytkem, chybí v ní funkční výzdoba, její provozní řád není zpracován. Učebnice ve výuce nejsou využívány. Odbornou literaturu mají učitelé k dispozici v omezené míře, zejména v posledních letech nebyla knihovna prakticky doplňována. V době, kdy v učebně neprobíhá výuka podle rozvrhu, mají žáci volný přístup k počítačům, včetně Internetu.

Výukové cíle nebyly ve většině sledovaných hodin jasně vymezeny. V úvodu hodin vyučující zpravidla velmi stručně shrnul látku z minulé hodiny. Nové učivo učitelé vysvětlovali za částečné spolupráce se třídou, dílčí úkoly měli žáci většinou zároveň provádět na počítači. Učitelé průběžně jejich práci sledovali a v případě potřeby jim pomáhali. Jedna ze sledovaných hodin měla spíše teoretický charakter, probíraná látka byla pro některé žáky poměrně obtížná. V některých hodinách si žáci pořizovali zápis do sešitů. Nedostatečná diferenciací mezi žáky se ojediněle projevovala i drobnou nekázní některých žáků nebo tím, že někteří nepracovali v průběhu celé hodiny na zadaných úkolech, ale věnovali se jiné činnosti (např. vyhledávání na Internetu). Tím docházelo i ke snížení efektivity některých hodin. Vyučující zpravidla vymezili část hodin pro cílenou práci s Internetem. Ve většině zhlédnutých vyučovacích jednotek zcela chyběl závěr hodiny, nebo byl velmi stručný.

Motivace žáků spočívala především ve zdůrazňování využití počítačů v práci i v běžném životě, zejména ve spojení s Internetem. Učitelé se snažili navazovat na znalosti žáků ze základních škol, či získané samostatnou prací s počítačem doma. Ne vždy však byla diferenciací mezi žáky dostatečná. Individuální tempo žáků při práci s počítačem bylo zpravidla respektováno, učitelé se jim v případě potřeby věnovali v hodinách i individuálně. Žáci jsou hodnoceni za úspěšné zvládnutí dílčích úkolů u počítače nebo pomocí písemných testů.

Většina sledovaných hodin měla činnostní charakter, komunikace mezi žáky a učiteli byla bezproblémová, ojediněle až spontánní. Žáci projevovali zájem o výuku, pracovali zpravidla

samostatně a bez větších problémů řešili zadané úkoly.

Výuka informatiky a výpočetní techniky má ve škole průměrnou úroveň.

Občanská výchova a základy společenských věd

Výuka obou předmětů probíhá v souladu s učebním plánem i učebními osnovami. Všichni vyučující mají učivo rozplánováno formou tematických plánů, které jsou však zpracovány velmi stručně a neumožňují jednoznačně stanovit, do jaké hloubky jsou jednotlivé tematické celky probrány, zda na sebe učivo logicky navazuje a nedochází k duplicitám ve výuce. Bezprostřední příprava učitelů na sledované hodiny byla promyšlená a zodpovědná.

Všichni pedagogové, kteří daným předmětům vyučují, mají podle platné vyhlášky pro výuku odbornou i pedagogickou způsobilost. Sledované hodiny probíhaly v klasických učebnách, které jsou zařízeny tradičním školním nábytkem. Některé lavice vykazují již značnou míru opotřebení, lavice i židle pro žáky nižších tříd osmiletého gymnázia odpovídají svou velikostí jejich vzrůstu. Učebny jsou běžným způsobem vyzdobeny. Žáci mají k dispozici učebnice, které byly v hodinách vhodně využívány. Jeden z vyučujících napsal i vlastní učební texty pro výuku ve vyšších ročnících. Didaktická technika nebyla ve sledovaných hodinách využita.

V úvodu hodin vyučující stanovili výukový cíl hodiny. Následoval buď referát žáka na předem připravené téma, nebo frontální opakování látky z minulé hodiny. Jedna z hodin byla z větší části věnována rozboru esejí žáků. Učitel velmi dobře se třídou rozebral myšlenky a názory uvedené v těchto pracích a vhodně je využil i k aktualizaci učiva. Nová látka byla prezentována nejčastěji formou vysvětlování či výkladu, v nižších ročnících vyplynula z diskuse se žáky na dané téma. Velmi aktivní ve výuce byli zejména žáci nižších ročníků osmiletého gymnázia. Zápis do sešitů si žáci dělali většinou samostatně, většina učitelů pořizovala i zápis na tabuli, který měl rozdílnou úroveň. Závěry hodin buď chyběly úplně, nebo byly velmi stručné.

K úvodní motivaci sloužily v hodinách zejména referáty či krátké aktuality, za něž jsou žáci některými učiteli i klasifikováni. Žáci jsou dále hodnoceni i za průběžnou práci v hodinách a písemným zkoušením. Ústní zkoušení ve zhlédnutých hodinách neprobíhalo. Žáci jsou ve výuce vedeni k samostatnému myšlení, vyjadřování vlastních názorů, k diskusi o problémech. Vhodně jsou využívány i jejich praktické zkušenosti. Náročnost probírané látky byla přiměřená věku i mentální vyspělosti žáků.

Komunikace mezi učiteli a žáky v hodinách je zcela přirozená, učitelé vedou žáky k samostatnému uvažování, vyjadřování myšlenek a tolerují jejich rozdílné názory. Komunikativní schopnosti žáků jsou rozvíjeny jak formou samostatných vystoupení před třídou, tak i podporováním diskuse v průběhu hodiny.

Výuka občanské výchovy a základů společenských věd má ve škole velmi dobrou úroveň.

Předměty estetické výchovy

Hudební a výtvarná výchova byla inspektována ve třídách osmiletého i čtyřletého gymnázia. Stanovené časové dotace jsou v souladu s učebními plány. Výjimkou je výuka estetické výchovy ve 4. ročníku osmiletého gymnázia (viz bod plánování).

Obsah vzdělávání v předmětech estetického zaměření SPgŠ se odvíjí od profilace schváleného studijního oboru - Předškolní a mimoškolní pedagogika. Z toho důvodu byla inspekční činnost v těchto třídách zaměřena na získání poznatků o kvalitě, rozsahu znalostí a dovedností žáků jak v oblasti ryze teoretické (dějiny umění příslušné specializace, hudební teorie ap.), tak i praktické (esteticky zaměřené výchovy s metodikou, hra na hudební jednohlasé i akordické nástroje, aplikace manuálních dovedností pro rozvoj motoriky dětí předškolního věku ap.).

Nedílnou součástí inspekce bylo i sledování rozvoje mobilnosti žáků SPgŠ při práci s konstantně laděnými elektronickými nástroji (keyboard).

Časové dotace profilových i výchovných předmětů estetického zaměření jsou v souladu s povolenou tolerancí a respektují schválené učební osnovy. Počet zapsaných odučených hodin v třídních knihách odpovídá stanoveným požadavkům.

Celková příprava vzdělávacího procesu vychází z charakteristiky, zaměření a potřeb předmětů. Rozsah plánování je ovlivněn zkušenostmi, osobitým přístupem a do značné míry i uměleckou profilací vyučujících.

Celkové plánování výuky respektuje základní požadavky učebních osnov, které jsou průběžně doplňovány o poznatky předmětových komisí. Obecně vychází z cílevědomého propojení vzdělávacího obsahu estetických výchov a humanitně zaměřených předmětů - dějiny literatury a divadla, světové i domácí dějiny apod. Na souhrnné plánování výuky navazují roční plány práce, které již konkretizují ročníkové potřeby jednotlivých studijních oborů. Obsahová náplň plánů učiva gymnaziálních tříd je ve větší míře zaměřena na rozvoj praktických dovedností v teoretické rovině a získání potřebných znalostí z oblasti dějin umění.

Ve třídách SPgŠ je při plánování zohledněna nutnost využitelnosti teoretických znalostí a manuálních dovedností při budoucí práci absolventů školy s dětmi předškolního i školního věku. Písemně zpracované přípravy pedagogů do jednotlivých výukových lekcí obsahově odpovídaly učebním osnovám a poskytovaly dostatek informací o návaznosti učiva.

Výuku výtvarné výchovy zabezpečují dvě vyučující s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Předměty hudební výchovy zabezpečují celkem čtyři vyučující. Tři z nich mají požadované vysokoškolské vzdělání. Jedna, která zabezpečuje výuku hry na nástroje, je absolventkou konzervatoře s bohatou pedagogickou i uměleckou praxí.

Materiálně technické zázemí výuky výtvarné i hudební výchovy je velmi skromné. Výtvarný obor má k dispozici jeden ateliér, jehož základní vybavení umožňuje výuku dekorativních činností, kresby a grafiky v základním rozsahu. Prostorové podmínky specializované učebny, omezená praktikabilita i absence mobilního osvětlovacího zařízení a dalších pomůcek však omezují možnosti výuky, např. kresby a malby s využitím malířských stojanů ap. K výuce je dále využívána jedna běžně vybavená učebna. Pro práci s grafikou má škola k dispozici vyhovující grafický lis, který svými parametry vyhovuje potřebám výuky. Vybavení pro modelování vychází z praktických potřeb absolventů SPgŠ pro praxi, ale absence finálních pomůcek pro práci s keramickou hlinou (vypalovací pec) částečně omezuje možnosti rozšíření dovedností žáků i plného využití schopností kvalitních pedagogů.

Materiálně technické zázemí výuky hudební výchovy je v současné době zastaralé. Technický stav většiny běžně používaných klasických i elektronických nástrojů (keyboard) s konstantním laděním je na hranici použitelnosti. Základní vybavení rytmicko-melodickými nástroji (Orffův instrumentár) i audiovizuální technikou (přehrávače CD, MG, videorekordéry apod.) jsou již opotřebované a zastaralé.

Výtvarná výchova a Výtvarná výchova s metodikou

Realizace vyučování jednotlivých předmětů - kresby, malby, modelování, dekorativních činností, dějin výtvarného umění a obecných dějin umění převyšuje obsahovou náplň platných učebních osnov. Výuka výtvarné výchovy ve všech ročnících je směřována především na praktické činnosti, které vedou k rozvoji základních technických dovedností, manuálních schopností a celkové vnímavosti vlivu prostředí na umělecké zpracování zadaného úkolu. Vyučující důsledně respektují zaměření studijních oborů a snaží se vzájemně propojovat praktické i teoretické činnosti tak, aby pozitivně ovlivňovali vztah žáků k vyučovanému předmětu. Vzdělávání ve výtvarné výchově s metodikou je zaměřeno na

dobré zvládnutí technických a manuálních činností a potřebné zažití metodických postupů při používání základních výtvarných technik v plně šíři praktické využitelnosti.

Sledovaná výuka byla realizována formou skupinové práce ve vícehodinových blocích, jejichž stavba respektovala potřeby vyučované specializace. Motivování žáků vycházelo především z obsahového zaměření lekce. Pomocí názorných pomůcek, ukázek a především velmi svědomitým vysvětlením pracovních postupů byla vytvořena příznivá pracovní atmosféra, která umožňovala žákům volbu vlastního postupu při zpracovávání zadaného úkolu. V nižších ročnících byla věnována náležitá pozornost vnímavosti, představivosti a rozvoji vlastního citového prožitku. Ve vyšších ročnících byla výuka směřována k větší aktivitě pro samostatnou tvůrčí činnost. Celková atmosféra výukových lekcí byla příznivě ovlivňována individuálním přístupem vyučujících ke každému žákovi.

Inspekce velmi pozitivně hodnotí systematickou práci vyučujících se žáky při fixaci metodických postupů, vštěpování bezpečnostních návyků při práci s různým náčiním nebo nářadím, rozvoj vyjadřovacích schopností a důraz na srozumitelnost vysvětlení zadaného úkolu.

Příprava i vlastní realizace výuky byla velmi dobrá. Vhodné modelové kompozice, srozumitelné vysvětlení pracovních postupů a vytvoření příznivé pracovní atmosféry vedly žáky k dobrému a bezproblémovému zvládnutí řešení zadaného úkolu. Ve všech sledovaných hodinách byla při praktických činnostech věnována odpovídající pozornost soustavnému rozvoji vnímavosti a účelné aplikaci získaných teoretických znalostí i manuálních dovedností.

Vyučování teoretických předmětů je koncipováno klasickým způsobem. Složky výuky se vzájemně prolínají a vytvářejí systematický vzdělávací program, který vede žáky k chápání umění v širších společenských souvislostech a v návaznosti na studijní obor.

Sledování znalostí a dovedností žáků je pravidelné. Používání odborné terminologie v průběhu výuky i zkoušení je srozumitelné a účelné. Formy hodnocení respektují charakter pracovních činností. Většinou je preferována skupinová diskuse, která slouží k rozvoji komunikativních schopností žáků při vysvětlování a obhajování vlastního názoru. Klasických forem zkoušení vyučující využívají při ověřování znalostí z dějin ap.

Všechny inspektované výukové celky se vyznačovaly klidnou a tvůrčí pracovní atmosférou. Vzájemná vstřícnost a tolerance vytvářely ovzduší důvěry, ohleduplnosti a podporovaly pozitivní vztah žáků k výuce.

Hudební výchova

Příprava a realizace vyučování vícehodinových bloků hudební výchovy probíhá ve všech třídách gymnázia i SPgŠ v souladu s požadavky učebních osnov. Obsahová náplň i rozsah učiva jednotlivých ročníků mají požadovanou návaznost ve všech předmětech - všeobecné hudební nauce, intonaci, elementárním rytmu, sluchové analýze, skupinovém a sborovém zpěvu, dějinách hudby, formách, harmonii ap.

Ve střední pedagogické škole je výuka pojímána jako odborný předmět, který je rozšířen o metodiku hudební výchovy a hru na hudební nástroje. Vyučování je organizováno skupinovou formou. Realizované členění vícehodinových bloků vytváří velmi dobré předpoklady pro zvládnutí základních teoretických znalostí i jejich aplikaci při praktických manuálních dovednostech. Rozvoji veškerých manuálních dovedností je věnována maximální péče, která je směřována k celkové kultivaci hudební gramotnosti a vnímavosti jednotlivých hudebních forem a žánrů.

Inspekce sledovala průběh a výsledky vzdělávání všech forem povinné výuky jednotlivých studijních zaměření školy. Z pozorování při hospitacích jednoznačně konstatuje důslednou propracovanost výuky s ohledem na studijní zaměření, míru talentu a hudební gramotnost žáků. Všeobecné praktické činnosti byly zaměřeny na upevňování znalostí základů hudební nauky (notopis, znalost stupnic, intervalů apod.) a fixaci základních pěveckých dovedností.

Náležitá pozornost byla věnována jedno a vícehlasému zpěvu. Při zpěvu vyučující dbali na celkovou hlasovou hygienu (tvoření hlavového tónu, dýchání, držení těla a artikulaci). Dobré zvládnutí základních pěveckých návyků a dovedností se velmi pozitivně projevilo při výuce sborového zpěvu. Hra pedagogů na doprovodné akordické nástroje (zejména na klavír) byla při výuce zpěvu i hry na jednohlasé melodické nástroje velmi kvalitní.

Skupinová hra na jednohlasé dechové nástroje s oporou Orffova instrumentáře byla negativně ovlivněna absencí notových pultů, stojanů a malou prostorností jedné učebny. Základní potřebné návyky pro hru na zobcovou flétnu (držení nástroje, držení těla, dýchání) mají žáci velmi dobře zafixovány. Drobné nedostatky se projevily pouze při hře v sedě. Ty byly do značné míry zapříčiněny nevhodným umístěním notového partu na klasické školní lavici. Veškeré nedostatky byly vyučujícími okamžitě odstraňovány. Fixace dobrých základních návyků žáků při hře na jednohlasé hudební nástroje svědčí o vysoké náročnosti i svědomité práci všech vyučujících.

Výuka hry na hudební nástroje s konstantním laděním byla v průběhu inspekce realizována ve skupinách 8 až 10 žáků. I přes značné komplikace, které způsobuje skupinová výuka individuální hry na hudební nástroje, inspekce konstatuje, že organizace, formy a metody výuky směřují vzdělávání ke stanovenému cíli. Studijní plány jsou stručné, odpovídají požadavkům učebních osnov a individuálně řeší růst technických dovedností jednotlivců. V inspektovaných hodinách vyučující důsledně dbali na upevnění základních návyků (postavení ruky, prstoklady, držení těla, uvolnění zádového svalstva i rukou apod.). Časový plán jednotlivých výukových celků byl rovnoměrně rozvržen a umožňoval realizovat i výuku přiřazených předmětů - jednoduché improvizaci, doprovodům apod. Nároky pedagogů na potřebné dovednosti a znalosti byly individuální a respektovaly míru talentu žáka i jeho dřívější hráčské zkušenosti. Inspekce velmi kladně hodnotí výuku hry na keyboard. Výuka je sice pojímána jako předmět, který poskytuje základní informace o technických možnostech nástroje, ale vzhledem k jeho současné rozšířenosti je tato doplňující výuka pro budoucí zaměstnání žáků velmi prospěšná.

Z pozorování v hospitovaných hodinách lze jednoznačně konstatovat vysokou kvalitu znalostí všeobecné hudební nauky i schopností žáků orientovat se v mezipředmětových vazbách dějin hudby, základů harmonie a hudebních forem. Dějiny hudby jsou ve všech ročnících koncipovány jako syntetický předmět, který je vyučován v širších souvislostech ve vztahu k obecným, kulturním a církevním dějinám. Na velmi dobré úrovni je i vícehlasý zpěv z listu. Ve všech sledovaných hodinách měla výuka tvořivý charakter s aktivní účastí všech žáků. Způsob ověřování znalostí byl založen na podpoře rozvoje komunikativních schopností, sledování srozumitelného využívání odborné terminologie a všech získaných znalostí a dovedností. Formy a četnost hodnocení jsou oboustranně zažité a podporují zdravé sebevědomí. Klasifikace je prováděna běžným způsobem.

Motivace a vztah žáků k předmětům estetické výchovy jsou cílevědomě rozšiřovány organizováním řady mimoškolních činností - soutěže, výstavy, koncerty, mimovýuková činnost pěveckého sboru ap. Výčet akcí je zaznamenán v zápisech předmětových komisí výtvarné a hudební výchovy.

V gymnáziu jsou předměty estetické výchovy volitelným maturitním předmětem. Příprava k maturitní zkoušce probíhá ve 3. a 4. ročníku (septimě a oktávě) formou seminářů. Posláním výuky je prohloubení získaných znalostí a příprava k vyšším formám studia na profesně orientovaných vysokých školách.

Ve všech navštívených hodinách byla velmi vstřícná pracovní atmosféra ve vztahu učitel a žák. Z otevřenosti projevů žáků je zřejmé, že vyučující estetických předmětů respektují jejich názory a vytvářejí dostatečný prostor pro diskusi. Snaží se rozvíjet komunikativní schopnosti žáků zejména při fixaci metodických postupů, vlastním uměleckém projevu i volné diskusi nad určeným problémem. Všechny řízené formy ovlivňování komunikativních

projevů žáků jsou zaměřeny k rozvoji osobnosti, hrdosti ke zvolené profesi a především ohleduplnosti, úcty a lidskosti.

Celková kvalita vzdělávání v předmětech estetického zaměření je velmi dobrá.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Na základě hodnocení výše uvedených jsou průběh a výsledky vzdělávání v Gymnáziu a Střední pedagogické škole Nová Paka hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Koncepční záměry školy jsou částečně stanoveny v materiálech Koncepce do roku 2003 a Koncepce a dlouhodobý plán. Jejich obsah je téměř identický, zahrnují pouze konstatování, že stávající počet tříd i jejich zaměření by měl být zachován. Žádný z materiálů nevytyčuje priority a neobsahuje hlavní cíle v jednotlivých oblastech práce školy. Roční plán práce školy zahrnuje jen harmonogram plánovaných akcí ve školním roce. Zásadní otázky činnosti školy řeší její vedení bez systematické spolupráce s učiteli a dalšími zaměstnanci školy. Velmi dobrou úroveň mají týdenní plány, které obsahují potřebné informace pro učitele ve sledovaném období.

Výuka ve škole probíhá v souladu s Rozhodnutím MŠMT o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení a v souladu s platnými učebními dokumenty. Výjimkou je pouze výuka estetické výchovy ve 4. ročníku osmiletého gymnázia, ve které si žáci volí buď výtvarnou, nebo hudební výchovu. Podle platného učebního plánu musí však žáci v tomto ročníku navštěvovat oba předměty. Pro výuku má vedení školy vytvořen rozpis učebního plánu pro Gymnázium i Střední pedagogickou školu. Vzhledem k tomu, že v letošním školním roce probíhá výuka v osmiletém gymnáziu pouze do 7. ročníku včetně, je rozpis učebního plánu pro toto studium vytvořen bez 8. ročníku studia. Tato skutečnost negativně ovlivňuje rozplánování výuky v jednotlivých předmětech. Žáci si mohou ve všech vyučovaných studijních oborech volit z dostatečné nabídky volitelných předmětů. Hodinová dotace volitelných předmětů v gymnáziu je oproti minimální stanovené dotaci posílena jen ve 2. ročníku čtyřletého studia (a odpovídajícím ročníku osmiletého studia) o dvě hodiny.

Pro všechny předměty zpracovávají učitelé tematické plány, které slouží k rozplánování učiva v jednotlivých ročnících. Tyto plány jsou však většinou velmi stručné (obsahují jen výčet základních tematických celků a jejich rozvržení ve školním roce) a práce s nimi je v podstatě formální. Jejich kontrolou nelze zjistit, do jaké hloubky má být učivo probráno a zda ve výuce nenastanou duplicity.

Vedení školy dosud nezpracovalo plán dalšího rozvoje vzdělávání pedagogických pracovníků, přestože to předpokládá příslušný metodický pokyn MŠMT.

Plánování má ve škole průměrnou úroveň.

Organizování

Organizační uspořádání školy vyplývá z Organizačního řádu školy. Vedoucími pracovníky jsou vedle ředitele školy zástupce ředitele školy, hospodářka a vedoucí domova mládeže, který je součástí školy. Vedoucí pracovníci se scházejí podle potřeby, zápisy z jednání nejsou vedeny. V Organizačním řádu jsou vymezena práva a kompetence těchto pracovníků

v jednotlivých oblastech práce školy. Zástupce ředitele zodpovídá za výchovně vzdělávací proces ve škole, hospodářka za hospodaření školy a dodržování rozpočtových předpisů, vedoucí domova mládeže za výchovu a vzdělávání v mimoškolní době. Dále jsou zde uvedeny povinnosti vedoucí školní jídelny a vedoucích předmětových komisí, ty jsou však příliš obecného charakteru. Vedoucí předmětových komisí nejsou ředitelem jmenováni písemnou formou, jde o ústní domluvu. Vymezení práv a povinností dalších pracovníků je v Organizačním řádu provedeno odkazem na dokument Pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení vydaný MŠMT. Organizační schéma školy je přehledné a jasně vymezuje vztahy podřízenosti a nadřízenosti.

Poradním orgánem ředitele školy je pedagogická rada, která se schází dle potřeby, pravidelně při hodnocení uplynulého čtvrtletí školního roku. Zápisy z jednání dokumentují, že dvakrát ročně se zabývá podrobnou analýzou prospěchu a chování žáků. Zbývající zápisy mají často malou vypovídací hodnotu, nejsou v nich např. uváděny informace o schválených termínech opravných zkoušek či zkoušek pro dodatečné uzavření klasifikace žáků.

Předmětové komise pracují často nesystematicky, což vyplývá z četných nedostatků v tematických plánech či z několikerého neplnění učebních osnov (matematika, fyzika, chemie, dějepis). Přímý průběžný kontakt předsedů předmětových komisí s vedením školy není předem stanoven, uskutečňuje se příležitostně, neplánovaně. Zápisy z jejich schůzek nebyly předloženy, vedením nejsou vyžadovány.

Zmíněné poradní orgány nejsou uvedeny v Organizačním řádu, chybí rovněž bližší specifikace jejich činnosti (frekvence schůzek, náplň činnosti, forma spolupráce s vedením školy ap.).

Dalšími materiály upřesňující organizaci práce ve škole jsou Vnitřní platový řád pro učitele Gymnázia a Střední pedagogické školy Nová Paka, Vnitřní předpis k platovým poměrům, vnitroorganizační směrnice dotýkající se oblasti ekonomické s dodatky, či Příkaz ředitele k pracovním cestám. Školní řád pro žáky Gymnázia a Střední pedagogické školy v Nové Pace obsahuje i některá práva žáků, ta však vesměs vycházejí ze zákonných norem a nenabízí žákům více se demokraticky podílet na chodu školy (návrhy nabídky volitelných a nepovinných předmětů, diskuse o zařazování některých předmětů do nejvyšších ročníků ap.). Ve školním roce 2000/2001 nebyl při organizaci lyžařského výcvikového kurzu 2. ročníku osmiletého gymnázia (18. - 23. února 2001 v Příchovicích) dodržen Metodický pokyn MŠMT ČR k personálnímu zabezpečení lyžařských výcvikových zájezdů pořádaných základními a středními školami a ke vzdělávání instruktorů školního lyžování pro lyžařské výcvikové zájezdy, neboť jeden pedagog neměl pro funkci instruktora platné osvědčení.

V rozvrhu hodin na školní rok 2001/2002 byly zjištěny některé nedostatky. Tři žáci ze 4.G mají výuku osmi hodin povinných a volitelných předmětů vcelku (středa popř. čtvrtek), u třech žáků 7. ročníku probíhá v pondělí výuka osmi hodin vcelku také bez polední přestávky, jeden z předmětů je však nepovinný. Ve 3. ročníku je v úterý zařazeno do rozvrhu osm hodin vcelku, po šesté vyučovací hodině poskytují učitelé žákům dostatečný časový prostor pro oběd (zjištěno pohovorem se zástupcem ředitele školy), avšak přestávka není v rozvrhu vyznačena. Do hodin volitelných předmětů docházejí také žáci, pro něž jsou tyto předměty pouze nepovinné (stanovená týdenní hodinová dotace by u nich byla překročena). Tato skutečnost je poznamenána v třídních výkazech, jejich prezence však není vedena na předepsaných tiskopisech.

Kontrola další povinné dokumentace školy prokázala mnohé administrativní nedostatky. zařazení ze dne 1. září 2001 je uvedena kapacita Střední pedagogické školy 120 žáků, ve školním roce 2001/2002 je však o čtyři žáky překročena. Třídní knihy ve školních letech 2000/2001 a 2001/2002 obsahují velmi často obecné zápisy, ze kterých nelze usuzovat na konkrétní obsah probíraného učiva. Ve třídních výkazech chybí údaje o konání

komisionálních zkoušek či jsou zapsány bez data realizace (např. 4. A), v některých chybí údaje o celkovém prospěchu žáka (např. 3. G), údaje o změnách ve stavu žactva jsou neúplné. Protokoly o konání komisionálních zkoušek podobně jako kniha úrazů byly shledány bez závad. Evidence žáků je vedena v počítačovém programu Bakalář, přístup pod heslem do něho mají pouze pověřené osoby. Personální dokumentace je uložena v kanceláři školy a je chráněna obvyklým způsobem. Vložky do protokolu o maturitní zkoušce jsou nedůsledně proškrtány, podpisy žáků o převzetí maturitního vysvědčení jsou na nesprávném místě.

Vnitřní informační systém je založen na každodenním osobním styku vedoucích pracovníků školy s ostatními pedagogy a žáky. Vedení školy se schází s učiteli, hospodářskými pracovníky školy a výchovnými pracovníky domova mládeže nepravidelně dvakrát až třikrát ročně, operativně s pedagogickými pracovníky před konáním nějaké důležitější akce. Krátké provozní porady k aktuálním problémům se konají jednou týdně. Ze všech porad jsou vedeny stručné zápisy. Informace krátkodobého i trvalejšího charakteru jsou umístovány na nástěnkách ve sborovně a na chodbách školy nebo na nástěnce výchovného poradce.

S rodiči žáků se pedagogičtí pracovníci setkávají pravidelně dvakrát ročně na třídních schůzkách rodičovského sdružení. V naléhavých případech jsou rodiče informováni osobně, nebo písemně. Vedení školy se schází rovněž s výborem Sdružení rodičů gymnázia a s výborem SRPŠ v SPgŠ několikrát ročně.

Škola se úspěšně prezentuje na veřejnosti. Každoročně v prosinci pořádá den otevřených dveří. Zajímavosti ze života školy a úspěchy v různých soutěžích jsou zveřejňovány v místním tisku, škola má svoje internetové stránky. Dlouhodobě a účinně reprezentuje školu v oblastním i celostátním měřítku dívčí pěvecký sbor (soutěže, přehlídky). Význačných úspěchů v posledních letech dosáhli žáci školy svým umístěním v regionálním i mezinárodním kole fyzikální olympiády.

Oblast organizování je hodnocena jako průměrná.

Vedení a motivování pracovníků

Řízení a vedení pracovníků úzce souvisí s plánováním, určenými kompetencemi ředitele, zástupce ředitele školy a následnou kontrolou. Vedení a motivování pracovníků je založeno převážně na osobním kontaktu, kterým se řeší většina aktuálních problémů. Zavedený způsob komunikace je doplňován aktuálními písemnými informacemi pro vyučující. Ze zjištěných skutečností vyplývá, že přístup vedení i některých zaměstnanců k řadě pracovních činností školy má spíše formální charakter.

Pružnost plánování v určitých hlediscích stagnuje a na vznikající problémy reaguje škola poměrně těžkopádně. Mnohdy je tento stav ovlivněn ekonomickou situací i zavedeným systémem hospodaření.

Systém motivování pracovníků je velmi liberální, vedení školy upřednostňuje dobrovolnou kázeň. Vzájemné pracovní vztahy jsou založeny především na osobních kontaktech mezi zaměstnanci. Písemné dokumentování řady činností je vedením školy ponecháno na iniciativě pedagogů.

K průběžnému motivování a následnému hodnocení pracovníků využívá vedení poradních orgánů ředitele školy. Vedle pedagogické rady vyvíjejí neformální činnost předmětové komise (PK). Termíny porad PK nejsou přesně stanoveny, jejich činnost probíhá podle potřeby.

Součástí práce PK je i sledování práce začínajících pedagogů. Každý začínající pedagog má určeného uvádějícího učitele. Jejich vzájemná spolupráce je neformální. Hodnocení uváděného učitele je prováděno ústně. Ze záznamů v třídních knihách i dle vyjádření zástupce ředitele školy jsou však vzájemné následkové hodiny realizovány v minimálním počtu.

Realizace systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků byla ovlivněna zavedeným způsobem využívání finančních prostředků školy. Vedení školy v letošním roce vysílalo učitele na vzdělávací akce jen v minimální míře, přestože má škola pro tento účel přiděleny finanční prostředky. Ty však nejsou dostatečně využívány (viz bod hodnocení efektivnosti ONIV).

Vedení školy využívá k ocenění pracovníků běžných nástrojů - slovního, písemného i finančního ohodnocení. Ředitelem vytvořený systém morálního i hmotného stimuluování pracovníků se opírá o Vnitřní platový předpis a Vnitřní platový řád pro učitele, jehož součástí jsou kritéria odměn a kritéria osobního hodnocení. Kritéria jsou stanovena v obecné rovině. Vlastní hodnocení pracovníků probíhá zpravidla jednou ročně. Prováděné změny jsou minimální.

Vedení a motivování pracovníků je průměrné.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnost jako nedílná součást řídicí práce je zmiňována v Organizačním řádu školy. Dle tohoto Organizačního řádu odpovídá ředitel školy za vedení a kontrolu školy, za práci jemu podřízených pracovníků, tj. vedoucí školní jídelny, vedoucí domova mládeže, hospodářky školy a svého zástupce.

Vedoucí domova mládeže řídí a kontroluje práci vychovatelů, domovníka, vrátné a uklízeček. Kontrola domova mládeže ředitelem školy v letošním školním roce proběhla, výsledky kontroly nebyly zaznamenány, závěry byly sděleny vedoucí domova mládeže ústně. Vedoucí školní jídelny kontroluje práci zaměstnanců školní jídelny.

Hospodářka školy a ředitel kontrolují práci vedoucí školní jídelny, ředitel sleduje činnost školní jídelny i odpovědné pracovnice. Písemné záznamy z kontrol nejsou vedeny.

Kontrolní činnost je koordinována s plánem školy. V písemné podobě škola nemá vyhotovený plán kontrolní činnosti. Předsedové předmětových komisí nejsou vyzváni vedením školy k předložení svých plánů, což ztěžuje následnou kontrolu jejich práce, výsledky činnosti předmětových komisí jsou předávány ředitelství školy pouze ústně. Rovněž výchovný poradce školy je kontrolován ústní formou ředitelem školy.

Výchovně vzdělávací proces je kontrolován ředitelem školy a jeho zástupcem. Zástupce ředitele školy odpovídá za kontrolu vedení pedagogické dokumentace, skladbu rozvrhu hodin, stanovuje služby dozoru učitelů a kontroluje výchovně vzdělávací proces.

Hospitační činnost vedoucích pracovníků se řídí podle plánu hospitační činnosti na rok 2001/2002. Hospitace jsou zaměřeny tematicky dle předmětů a také jako metodická pomoc začínajícím vyučujícím. V letošním školním roce je naplánováno celkem třicet hospitací (deset ředitel školy a dvacet zástupce ředitele školy). Od začátku školního roku se však uskutečnily pouze dvě hospitace (jednu provedl ředitel školy, jednu zástupce ředitele). V loňském školním roce uskutečnil zástupce ředitele celkem pět hospitací a ředitel školy tři hospitace. Záznamy z těchto hodin přes stanovené deklarativní cíle v hospitačním plánu měly v minulém školním roce nedostatky, takže nemohly sloužit k metodickému vedení učitelů. Výsledky hospitací, které jsou projednány pouze s pracovníkem, slouží jako podkladový materiál pro osobní hodnocení pedagoga. Zjištění a závěry hospitací nejsou pravidelně zobecňovány a projednávány na schůzích poradních orgánů ředitele školy.

Zástupce ředitele školy byl přítomen s inspekcí v jedné vyučovací hodině a provedl pohospitační rozbor z hlediska didaktiky i odbornosti předmětu. Tento rozbor byl fundovaný, byly stanoveny přednosti i nedostatky vyučovací jednotky.

Inspekci nebyly předloženy žádné písemné výstupy z kontrolní činnosti kromě hospitačních záznamů, neboť výsledky kontrolní činnosti nejsou projednávány písemnou formou.

V současné době nevedly ústní rozborů kontrolní činnosti k udělení kárných opatření.

Na hospodářském úseku školy koná ředitel školy namátkově kontrolu pokladny školy, měsíční kontroly pokladny, její finanční stav je verifikován podpisem včetně datace provádění kontroly.

V letošním školním roce neproběhla na ekonomickém úseku žádná externí kontrola. Kontrola BOZP, za kterou odpovídá ředitel, se uskutečnila na začátku školního roku a žáci byli seznámeni s bezpečnostními podmínkami provozu školy písemnou formou.

Výsledky výchovně vzdělávací činnosti jsou prezentovány ve Výroční zprávě o činnosti školy.

Možnosti zlepšení kontrolních mechanismů spatřuje inspekce v důsledném přenesení kompetencí na předsedy předmětových komisí, náležité plánování a následnou kontrolu výsledků jejich činnosti. Kontrolní mechanismy nezachytily neplnění učebních osnov některých předmětů (dějepis, chemie, fyzika, matematika), duplicitu učebnic v některých třídách v jazyce českém, nesoulad tematických plánů s učebními osnovami, nepřesné vedení povinné dokumentace (třídní knihy a třídní výkazy za minulý školní rok).

Kontrolní činnost ve škole má průměrnou úroveň.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Celkově jsou podmínky vzdělávání ve škole hodnoceny jako průměrné.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM
--

Hodnocení efektivity čerpání NIV

Gymnázium a Střední pedagogická škola hospodařila v roce 2000 na základě finanční rozvahy. Náklady na zabezpečení hlavní činnosti byly kryty jednak příspěvkem ze státního rozpočtu, jednak z vlastních příjmů z poskytovaných služeb, tj. ubytování a z fondů školy. Rozpočtovým opatřením č. 3 k 1. 12. 2000 ze dne 19. 12. 2000 byly přiděleny prostředky ze státního rozpočtu na provoz

v celkové výši	13 367 tis. Kč
z toho: prostředky na platy	8 084 tis. Kč
ostatní platby za provedenou práci	41 tis. Kč
odvody	3 031 tis. Kč
ostatní neinvestiční výdaje	2 211 tis. Kč

Pro rok 2000 byl stanoven průměrný přepočtený počet zaměstnanců na 58,90.

Škola k 31. 12. 2000 vykázala ztrátu. Tato ztráta byla nižší než je tvorba odpisů majetku v roce 2000.

Kontrolou údajů ve výkazu zisku a ztrát Úč ROPO 4-02 k 31. 12. 2000 a porovnáním s rozpočtem školy bylo shledáno, že byl překročen závazný ukazatel ostatních plateb za provedenou práci (dále jen OPPP) ve výši 7 160,-- Kč. Tato skutečnost byla sdělena

Školskému úřadu Jičín a v rámci zúčtování ze státním rozpočtem byl dne 21. 1. 2001 proveden dodatečný odvod finančních prostředků do státního rozpočtu a to ve výši 9 809,-- Kč. Z toho 7 160,-- Kč překročení závazného ukazatele na ostatní platby za provedenou práci a 2 649,-- Kč za odvody na zdravotní a sociální pojištění a odvody FKSP.

Náklady na zabezpečení chodu školy byly v roce 2000 z 81,2% kryty příspěvkem na provoz ze státního rozpočtu. Na činnosti, které nebyly kryty ze státního rozpočtu, škola použila vlastní příjmy z ubytování, fond odměn a fond rezervní.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Kontrolou výkazu zisku a ztrát Úč ROPO 4-02 k 31. 12. 2000 a rozpočtového opatření č. 3 k 1. 12. 2000 bylo zjištěno, že kromě překročení OPPP byly ostatní ukazatele mzdové regulace dodrženy. Tyto údaje (včetně překročení OPPP) jsou zachyceny ve výkazu o pracovních a mzdových prostředcích v regionálním školství Škol (MŠMT) P1-04 ze dne 12. 1. 2001 sestaveném za období 1.- 4. čtvrtletí 2000.

Škola má zpracovaný vnitřní platový předpis ze dne 2. ledna 1997. Tento předpis odpovídá potřebám školy, kromě odst. A/ bod 2, kde je stanoveno, že školník a domovník organizuje a zajišťuje úklidové práce. Organizaci a kontrolu úklidových prací vykonává hospodářka školy.

Zpracování platů zaměstnanců je prováděno dodavatelsky na základě podkladů vyhotovených hospodářkou školy.

V průběhu inspekce byla provedena náátková kontrola osobních spisů zaměstnanců, zejména správnost vyhotovení pracovních smluv a platových výměrů, dokladů o dosaženém vzdělání a dotazníků o průběhu předchozí praxe. Ve většině osobních spisů doklady o vzdělání chyběly, během kontroly byly dodatečně předloženy.

Kontrolovaní pedagogičtí zaměstnanci:

- učitelé splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, s výjimkou výchovné poradkyně, která neabsolvovala kvalifikační studium pro výchovné poradce,
- jeden vychovatel má úplné střední odborné vzdělání, bez doplnění pedagogickým studiem.

Nepedagogičtí zaměstnanci splňují vzdělání stanovené obecně závazným právním předpisem a vnitřním platovým předpisem školy.

Dále byla provedena náátková kontrola správnosti stanovení platových tříd a stupňů přepočítáním praxe ke dni 30. září 2001. V této oblasti nebyl shledán rozpor s obecně závaznými právními předpisy a vnitřním platovým předpisem.

Příplatky za vedení jsou stanoveny zaměstnancům, kteří podle organizačního řádu řídí práci podřízených zaměstnanců. V organizačním schématu školy je určeno, že školník řídí práci uklízeček. Toto je v rozporu s uvedeným organizačním řádem. Uklízečky jsou přímo podřízené hospodářce, které je správně přiznán příplatek za vedení. Pracovní náplně školníka a domovníka tedy neodpovídají skutečnosti.

Pro přiznávání osobních příplatků byla předložena kritéria, která jsou však velmi obecná a neumožňují jednoznačně posoudit správnost stanovení příplatků jednotlivým pracovníkům.

Odměny jsou vypláceny zaměstnancům za splnění určitého úkolu v souladu s obecně závazným právním předpisem.

Porovnáním vyučovací povinnosti dané nařízením vlády a rozvrhu hodin pedagogických zaměstnanců školy k 1. září 2001 bylo zjištěno, že vyučovací povinnost u náátkově vybraných zaměstnanců je stanovena správně.

Za měsíc září 2001 bylo kontrolováno vykazování odpracované doby provozních

zaměstnanců. Tito zaměstnanci vyplňují "měsíční výkaz nepedagogických pracovníků", kde jsou zaznamenány příchody a odchody. Za rok 2000 bylo podle mzdových listů kontrolováno u všech zaměstnanců školy proplácení práce přesčas. U jednoho nepedagogického zaměstnance bylo zjištěno překročení limitu stanoveného obecně závazným právním předpisem.

Fond kulturních a sociálních potřeb v roce 2000 je tvořen základním přidělem ve výši 2% ročního objemu vyplacených prostředků na platy. Zásady použití prostředků a rozpočet fondu kulturních a sociálních potřeb pro rok 2000 jsou projednány se základní organizací Českomoravského odborového svazu pracovníků ve školství. Škola nemá zpracované skutečné čerpání fondu k 31. 12. 2000 dle jednotlivých bodů rozpočtu FKSP. Zásady čerpání prostředků z FKSP obsahují ustanovení, že o nevyčerpaný příspěvek na rekreaci v jednom roce lze zvýšit zaměstnanci příspěvek v dalším kalendářním roce. Takto poskytnutý příspěvek musí být kryt zůstatkem finančních prostředků z předcházejícího roku. Z rozpočtu FKSP nelze odvodit, kolik nevyčerpaných finančních prostředků bylo z roku 1999 převedeno na rekreaci zaměstnanců v roce 2000. Namátkovou kontrolou bylo zjištěno, že poskytování půjček zaměstnancům je v souladu s obecně závaznými právními předpisy.

Hodnocení efektivity čerpání ONIV

Gymnázium a Střední pedagogická škola účtuje v soustavě podvojného účetnictví. Kontrole byly předloženy vnitroorganizační směrnice ze dne 2. 1. 1995 s účinností od 1. 1. 1995. Tato směrnice obsahuje oběh účetních písemností, podpisové vzory, odpisový plán, postupy účtování majetku, směrnice pro autoprovoz, pokyny pro provádění inventarizace a archivaci účetních písemností. Předložené směrnice však nejsou důsledně aktualizovány a doplňovány. Z celkových provozních nákladů činil největší podíl na služby 29% (např. nájemné, služby pošt a telekomunikací, služby zpracování dat, programové vybavení apod.), na spotřebu energií 16,16%, na nákup učebnic a učebních pomůcek 3,12%. Na krytí odpisů bylo vyčleněno 33,22% finančních prostředků, což je 100% krytí. Škola dle vnitroorganizační směrnice určila odpisy ve výši stanovené v daňových zákonech.

Školský úřad Jičín z celkových zdrojů „přímých“ ONIV vyčlenil pro rok 2001 prostředky účelově vázané na zajištění dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Z vyčleněného objemu finančních prostředků škola k 30. 9. 2001 vyčerpala pouze 8,43 %.

Hodnocení efektivity čerpání účelových prostředků

V roce 2000 nebyly škole přiděleny ze státního rozpočtu účelové prostředky.

Hodnocení efektivity čerpání investičních prostředků

V průběhu roku škola použila vlastní prostředky z fondu reprodukce investičního majetku na pořízení počítačové učebny ve výši 480 tis. Kč a na údržbu hmotného investičního majetku v celkové výši 100 tis. Kč.

Hodnocení výroční zprávy o hospodaření školy

Výroční zpráva za školní rok 1999/2000 ze dne 7. 8. 2000 obsahovala zprávu o hospodaření školy k 31. 12. 1999. Tato část výroční zprávy byla v souladu s obecně závaznými právními předpisy. Ekonomické údaje byly odsouhlaseny a doloženy výkazem zisku a ztrát Úč ROPO 4-02 k 31. 12. 1999 ze dne 21. 1. 2000.

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

V Gymnáziu a Střední pedagogické škole Nová Paka bylo ve sledovaných oblastech za kalendářní rok 2000 zjištěno hospodárné a efektivní čerpání finančních prostředků vzhledem k účelu jejich použití a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům. Sledované finanční prostředky byly řádně zúčtovány se státním rozpočtem.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Při kontrole třídních knih za školní rok 2000/2001 bylo zjištěno, že ve 4. ročníku (ani v ročnicích předcházejících) osmiletého gymnázia nebyl v předmětu dějepisu v rozporu s platnými učebními osnovami probrán 6. tematický celek „Moderní doba“.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí MŠMT o zařazení školy do sítě škol, předškolních a školských zařízení ze dne 27. září 2001 vydané pod čj. 20 829/2001-21,
- Zřizovací listina ze dne 16. 12. 1994, kterou MŠMT zřizuje Gymnázium a Střední pedagogickou školu Nová Paka, čj. 27.001/94-60,
- Změna zřizovací listiny, dodatek č. 1 vydaný MŠMT dne 9. 11. 1998, čj. 30 576/98-21,
- Rozhodnutí MŠMT ze dne 25. září 2001, čj. 24 316/2001-14 o převedení věcí, práv a závazků s nimiž hospodář předškolní zařízení, školy a školská zařízení, které byly zařazeny v síti předškolních zařízení, škol a školských zařízení ke dni 1. září 2000, dnem 1. října 2001 do působnosti Královédvorského kraje (včetně přílohy A1 k tomuto rozhodnutí),
- Jmenovací dekret ředitele školy vydaný MŠMT dne 23. 6. 1992, čj. 17.914/92-240,
- Potvrzení ředitele školy ve funkci, vydalo MŠMT dne 30. 11. 1998 pod čj. 32 767/98-26,
- rozhodnutí ředitele Školského úřadu Jičín ze dne 7. června 2000 o pokračování ředitele školy ve výkonu funkce,
- jmenování zástupce ředitele do funkce ze dne 17. 8. 1990 s účinností od 1. 8. 1990, čj. 180a/90,
- Generalizovaný učební plán gymnázia s osmiletým studijním cyklem, který schválilo MŠMT dne 5. 5. 1999 pod čj. 20 594/99-22,
- Učební plán gymnázia se čtyřletým studijním cyklem, který schválilo MŠMT dne 5. 5. 1999 pod čj. 20 595/99-22,
- Učební plán studijního oboru 76-50-6 Předškolní a mimoškolní pedagogika vydaný MŠMT dne 24. února 1998 pod čj. 13 727/98-23/231,
- rozpis učebních plánů školy pro všechny studijní obory ve školním roce 2001/2002,
- Koncepce do roku 2003 (z 23. 7. 2001),
- Koncepce a dlouhodobý plán (nedatováno),
- Organizace školního roku 2001/2002,

- Plán hospitační činnosti, školní rok 2001/2002 (z 28. 8. 2001),
- Plán zkvalitnění materiálně technických podmínek pro rok 2001 (z 6. 1. 2001),
- zápisy z porad ve školním roce 2000/2001 a 2001/2002,
- týdenní plány práce ve školním roce 2000/2001 a 2001/2002,
- rozvrh hodin ve školním roce 2001/2002,
- tematické plány vyučujících sledovaných předmětů pro školní rok 2001/2002,
- sešity žáků ve školním roce 2001/2002 - náhodný výběr,
- namátkou vybrané písemné slohové práce žákyně nižšího gymnázia a namátkou vybrané písemné kontrolní práce z cizích jazyků,
- maturitní okruhy z českého jazyka a literatury pro školní rok 1997/1998 a pro rok 2000/2001,
- maturitní okruhy z jazyka anglického, německého pro školní rok 2000/2001,
- čtvrtletní práce z matematiky ve školním roce 2000/2001 - náhodný výběr,
- Organizační řád Gymnázia a Střední pedagogické školy (nedatováno),
- Vnitřní platový řád pro učitele Gymnázia a Střední pedagogické školy Nová Paka ze dne 1. září 1998,
- Kritéria odměn a Kritéria osobního hodnocení - bez datování,
- Příkaz ředitele k pracovním cestám ze dne 20. června 1997,
- Školní řád pro žáky Gymnázia a Střední pedagogické školy v Nové Pace ze dne 6. listopadu 2000,
- Doklady o vzdělání učitelů sledovaných předmětů ve školním roce 2001/2002,
- třídní knihy ve školním roce 2000/2001 a 200/2002,
- třídní výkazy ve školním roce 2001/2002 a třídní výkaz 4. A ve školním roce 2000/2001,
- kniha úrazů ve školním roce 2001/2002,
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001,
- protokoly o maturitní zkoušce (včetně vložek pro jednotlivé žáky) tříd 4.G a 4.A ve školním roce 2000/2001,
- protokoly o komisionálních zkouškách ve školním roce 2000/2001,
- pracovní materiál pro výuku matematiky určený pro procvičování učiva,
- Rozpočtové opatření č. 3 k 1. 12. 2000 ze dne 19. 12. 2000,
- Výkaz o pracovních a mzdových prostředcích v regionálním školství ŠKOL (MŠMT) P 1-04 za období 1.- 4. čtvrtletí ze dne 12. 1. 2001,
- Výkaz zisku a ztrát Úč ROPO 4-02 k 31. 12. 2000 ze dne 22. 1. 2001,
- osobní spisy zaměstnanců školy namátkově kontrolovaných pracovníků,
- Vnitřní platový předpis ze dne 2. 1. 1997,
- měsíční výkazy nepedagogických zaměstnanců za měsíc září 2001,
- Mzdová inventura ze dne 6. 11. 2001 za říjen 2001,
- mzdové listy zaměstnanců za rok 2000,
- Povolení výjimky práce přesčas Úřadu práce Jičín ze dne 14. 11. 2000, registrační číslo: JC-8/2000-1,
- Rozvaha Úč ROPO 3-02 k 31. 12. 2000 ze dne 23. 1. 2001,

- Vnitroorganizační směrnice ze dne 2. 1. 1995 s účinností od 1. 1. 1995,
- Dodatek č. 1 k vnitroorganizační směrnici ze dne 2. 1. 1996,
- Dodatek č. 2 k vnitroorganizační směrnici ze dne 2. 1. 1999,
- Zásady čerpání prostředků z FKSP – platnost od 1. 1. 1999,
- Rozpočet FKSP pro rok 2000,
- Žádost o poskytnutí bezúročné půjčky z FKSP ze dne 5. 2. 1999 – koupě bytového zařízení,
- Smlouva ze dne 27. 6. 2000 k žádosti ze dne 5. 2. 1999,
- Žádost o poskytnutí bezúročné půjčky z FKSP ze dne 11. 6. 2001 – rekonstrukce stavby rodinného domku,
- Výroční zpráva o hospodaření školy za školní rok 1999/2000 ze dne 7. 8. 2000,
- hospitační záznamy z inspekci sledovaných hodin,
- podkladová inspekční dokumentace.

ZÁVĚR

Průběh a výsledky vzdělávání jsou pozitivně ovlivněny zejména faktem, že téměř všichni učitelé sledovaných předmětů splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti k výuce. Většinou se jedná o zkušené učitele, kteří používají odpovídající formy a metody výuky a až na výjimkou jsou schopni žáky dobře motivovat. Rovněž po odborné stránce měla výuka zpravidla velmi dobrou úroveň. Nadstandardní je výuka předmětů s estetickým zaměřením, zejména ve Střední pedagogické škole. Za nedostatky je třeba považovat chyby při plánování výuky projevující se neplněním učebních osnov v některých předmětech, nedostatečný důraz učitelů na rozvoj komunikativních schopností žáků, přetrvávající nízké využívání didaktické techniky ve vyučování a chybějící závěry vyučovacích jednotek.

Průběh a výsledky vzdělávání jsou ve škole velmi dobré.

Podmínky vzdělávání vykazují ve všech sledovaných oblastech rezervy. Malý důraz je vedením školy kladen na koncepční a střednědobé plánování. Velmi dobré je naopak plánování krátkodobé. Nedostatky byly zjištěny jak v plnění učebního plánu, tak i učebních osnov. Ve škole jsou jasně vymezeny kompetence vedoucích pracovníků, nikoli však předmětových komisí a zejména jejich vedoucích. Časté chyby formálního charakteru byly zjištěny ve vedení povinné dokumentace školy. Informační systém ve škole je v podstatě funkční, škola se velmi dobře prezentuje na veřejnosti. Vedení pracovníků je založeno především na osobních kontaktech vedoucích pracovníků s podřízenými. Výrazné nedostatky byly zjištěny v práci se začínajícími učiteli a ve vytváření podmínek pro další vzdělávání učitelů. Motivování a hodnocení pracovníků nese rysy formálnosti. Pro kontrolní činnost vedoucích pracovníků jsou ve škole vytvořeny formální předpoklady vnitřními normami. Pro kontrolu v oblasti pedagogické je zpracován plán hospitací, který však není důsledně naplňován. Nedostatkem je nepřenesení kompetencí v oblasti kontroly i na předmětové komise a nízká hospitační činnost ředitele školy i jeho zástupce.

S přihlédnutím ke všem uvedeným skutečnostem hodnotí inspekce oblast podmínek vzdělávání jako ještě průměrnou.

Čerpání finančních prostředků vzhledem k účelu jejich použití a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve sledovaných oblastech za kalendářní rok 2000 bylo hospodárné a efektivní. Sledované finanční prostředky byly řádně zúčtovány se státním rozpočtem.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Tomáš Hrubý
Členové týmu	Mgr. Dana Janulíková
	Mgr. Jana Kocábová
	Mgr. Eduard Suchanek
	PhDr. Richard Šafařík
Další zaměstnanci ČŠI	Ing. Jan Bolehovský Ilona Oškrobaná Věra Petrášová	

V Hradci Králové dne 10. prosince 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 18. 12. 2001

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Jan Horáček

.....
podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitele školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	8. ledna 2002	091 55/02-5005
Zřizovatel	-----	-----

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány